

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN
VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODIKASI

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

Magistratura bo'limi uchun

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Magistratura mutaxassisligi: 70410401 - Davlat moliyasi va xalqaro moliya

70410403 - Investitsiyalarni boshqarish (tarmoqlar va
sohalar bo'yicha)

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Magistratura bo'limi uchun 70410401
- Davlat moliyasi va xalqaro moliya
70410403 - Investitsiyalarni
boshqarish (tarmoqlar va sohalar
bo'yicha)

Fan nomi:	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MFO'M304
Yil:	2
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlar	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori	4
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	<p>Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanining maqsadi magistrnlarning kelgusida iqtisodchi-pedagog sifatida oliy o'quv yurtlarida va tarbiyaning uzviy bog'liqligini ta'minlash, muammoli o'qitish usullarini magistrantlarga urgatish kabilarni qamrab oladi.</p> <p>Fanning asosiy vazifasi - ularning ta'lim tizimida iqtisodiy fanlarni xususiyatlariga ko'ra o'quv jarayonini samarali tashkil etish, iqtisodiy fanlardan dars o'tish uchun turli metodlarni urganib, ulardan maxorat bilan foydalanish kunikmasini shakllantirish, mavzu uchun mos metodlarni tanlab qullash, fan mavzulariga moslashtirish va ularni takomillaigirishni, global ravishda yuz berayotgan shiddatli uzgarishlarni tezda anglash va uz faoliyatlarida tatbiq etishni urganishni qamrab oladi.</p>

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	Moliya FINASC06
2	Davlat byudjeti STABUD04
3	Moliyaviy nazorat FINCON08
4	Moliyaviy risklar nazariyasi FINRIS06

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jixatidan:	
TN1	O'zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta'lim tizimi va uning huquqiy asoslarini o'rganish
TN2	maxsus fanlarni uqitishning o'quv-uslubiy, texnik va informatsion ta'minotini taxlil etish hamda yangilash
TN3	maxsus fanlarni o'qitishning interaktiv metodlarini, zamonaviy, innovatsion pedagogik texnologiyalarini o'rganish
TN4	ma'ruza darslariga tayyorgarlik kurish va uni o'tkazish hamda magistrantlar bilimini baxolash metodikasini urganish va yangilash
TN5	amaliy (seminar) mashgulotlarga tayyorgarlik kurish va uni o'qitish metodikasini taxlil etish va yagona kompleksini tashkil etish
Ko'nikma jixatidan:	
TN6	magistrantlarning mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasini joriy etish
TN7	ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik ishlarni utkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasini urganish va tashkil etish
TN8	davlat krediti va qarzini boshqarish masalalari;
TN9	byudjetdan tashkari davlat maqsadli jamg'armalarning ijtimoiy iqtisodiy rivojlanishdagi urni;

Fan mazmuni		Soat
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza(M)		
M1	"Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining maqsadi va vazifalari	2
M2	O'quv jarayonini ilmiy asosda tashkil yetish, o'qitish shakllari, o'quv reja va dasturlari	
M2.1	O'quv jarayonini ilmiy asosda tashkil etish	2
M2.2	O'quv jarayonida o'qitish shakllari, o'quv reja va dasturlari	2
M3	Mutaxassis kadrlarga quyiladigan talablar va uning huquqiy- me'yoriy hamda o'quv-metodik hujjatlarda aks etishi	4
M4	Maxsus fanlarni o'qitishda foydalaniladigan asosiy metodlar, ularni tanlash va qullash amaliyoti	2
M5	Maxsus fanlarni o'qitishning ko'rgazmali, texnik va informatsion ta'minoti	2
M6	Maxsus fanlarni o'qitishda ma'ruza va amaliy (seminar) mashg'ulotlarunga tayyorgarlik kurish va uni o'tkazish	2

	metodikasi	
M7	Metodlar va ko'rgazmalilikni fan va uning mavzulariga moslashtirish	2
M8	Maxsus fanlarni o'rganishda mustaqil ta'limni tashkil etish	2
M9	Magistrlarning mustaqil ishlashini tashkil yetish	
M9.1	Talabalarni o'qitish jarayonida mustaqil ishlarini tashkil qilishning o'rni.	2
M9.2	Mustaqil ish talabalarning ta'lim olishdagi asosiy jarayon sifatida	2
M10	Maxsus fanlardan o'quv amaliyotini tashkil etish va o'tkazish.	2
M11	O'quv ilmiy-tadqiqot ishlari va ularni tashkil qilish	
M11.1	Ilmiy-tadqiqot ishlari va ularni turlari	2
M11.2	Uslubiy va ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkillashtirish.	2
	Jami	30
	Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)	
A1	"Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining maqsadi va vazifalari	2
A2	O'quv jarayonini ilmiy asosda tashkil yetish, o'qitish shakllari, o'quv reja va dasturlari	
A2.1	O'quv jarayonini ilmiy asosda tashkil etish	2
A2.2	O'quv jarayonida o'qitish shakllari, o'quv reja va dasturlari	2
A3	Mutaxassis kadrlarga quyiladigan talablar va uning huquqiy- me'yoriy hamda o'quv-metodik hujjatlarda aks etishi	4
A4	Maxsus fanlarni o'qitishda foydalaniladigan asosiy metodlar, ularni tanlash va qullash amaliyoti	2
A5	Maxsus fanlarni o'qitishning ko'rgazmali, texnik va informatsion ta'minoti	2
A6	Maxsus fanlarni o'qitishda ma'ruza va amaliy (seminar) mashg'ulotlarunga tayyorgarlik kurish va uni o'tkazish metodikasi	2
A7	Metodlar va ko'rgazmalilikni fan va uning mavzulariga moslashtirish	2
A8	Maxsus fanlarni o'rganishda mustaqil ta'limni tashkil etish	2
A9	Magistrlarning mustaqil ishlashini tashkil yetish	
A9.1	Talabalarni o'qitish jarayonida mustaqil ishlarini tashkil qilishning o'rni.	2
A9.2	Mustaqil ish talabalarning ta'lim olishdagi asosiy jarayon sifatida	2
A10	Maxsus fanlardan o'quv amaliyotini tashkil etish va o'tkazish.	2
A11	O'quv ilmiy-tadqiqot ishlari va ularni tashkil qilish	
A11.1	Ilmiy-tadqiqot ishlari va ularni turlari	2

A11.2	Uslubiy va ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkillashtirish.	2
	Jami	30

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratilgan soat
MT1	Ma'ruzaning texnologik haritasi;	4
MT2	Ma'ruza matni (qiskacha konspekt bulishi ham mumkin)	4
MT3	Taqdimot va tarqatma materiallar	4
MT4	O'quvchi-talabalar bajarishi lozim bulgan mustaqil ish topshiriqlari va ularni baxolash mezonlar	4
MT5	Mutaxassislik fani yoki magistrlik dissertatsiyasi mavzusi buyicha tanlangan seminar darsi uchun o'quv uslubiy materiallar tayyorlash	4
MT6	Seminarining texnologik haritasi, tanlangan metodlar asosida	4
MT7	Seminar darsi o'tish uchun topshiriqlar, javobi bilan	2
MT8	Tarqatma materiallar	4
MT9	O'quvchi-talabalar bajarishi lozim bulgan mustaqil ish topshiriqlari va ularni baxolash mezonlarini ishlab chiqish	4
MT10	Magistrlik dissertatsiyasi buyicha ilmiy ma'ruza, tezis, maqola yoki ularga taqriz yozish	4
MT11	Kafedrada ishlab chiqilgan o'quv yoki amaliyot dasturga taqriz yozish.	4
MT12	Konsepsiya asosida yaratilgan mustakil ta'lim tizimining maqsadi	4
MT13	Mustaqil ishda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish	4
MT14	Ilmiy amaliy konferensiyaning o'quv jarayonida tutgan o'rni.	4
MT15	Talabalarning uslubiy va ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkillashtirish.	4
MT16	Kurs ishlari va hisobotlarni yozish tartibi to'g'risida tushuncha	4
	JAMI:	60

Asosiy adabiyotlar		
1	Fayziyev Sh., Meliyev I. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. –T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2010, 188 bet.	
2	Tojibayeva.D., Yuldoshev A. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. Darslik. –T.: "Alochi", 2009, 567 bet.	

3	Tojibayeva.D. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. Darslik. -T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2018, 432 bet.
	Qo'shimcha adabiyotlar
1	O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentyabrdagi O'RQ-637-sonli "TA'LIM to'g'risida"gi QONUNI
2	O'zbekiston respublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-sonli «Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida»gi buyrug'i
3	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-son qarori // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 31.07.2018 y., 06-son. /18/5483/1594
4	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2909-son qarori // O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to'plami, 2017 yil, 37-son, m. 982.
5	Сафиназаров, И. (2019). ИС Илмий тадқиқот методологияси. Архив научных исследований, 1(1). извлечено от https://ejournal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/349
6	А.НУРМОНОВ. Илмий тадқиқот методологияси ва методлари. Илмий хабарнома, АДУ, №1 2010 йил.
7	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali.
8	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
9	www.mf.uz - O'zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligi rasmiy sayti.
10	www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki.

Magistrning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a)5 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fanning mohiyati va mazmunini tiliq yoritil olso;
- >fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yul quymlasa;
- >fan buyicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy axamiyati haqida aniq tasavvurga ega bulsa;
- >fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olso;
- >berilgan savollarga aniq va lunda javob bera olso;
- >konspektga puxta tayyorlangan bulsa;
- >mustaqil topshiriqlarni tiliq va aniq bajargan bulsa;
- >fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tiliq uzlashtirgan bulsa.

b)4 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yul quymlasa;
- >fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bulsa;
- >fan buyicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirida bajarsa;
- >fan buyicha berilgan savollarga gugri javob bera olso;
- >fan buyicha konspektini puxta shakllantirgan bulsa;
- >fan buyicha mustaqil topshiriqlarni tiliq bajargan bulsa;
- >fanga tegishli konunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni uzlashtirgan bulsa.

v)3 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fan haqida umumiy tushunchaga ega bulsa;
- >fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yul quyilso;

- >bayon qilish ravon bulmasa;
- >fan buyicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- >fan buyicha matn puxta shakllantirilmagan bulsa.

g)quyidagi hollarda magistrning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- >U fan buyicha mashg'ulotlarga tayorgarlik kurilmagan bulsa;
- >fan buyicha mashg'ulotlarga doir xech qanday tasavvurga ega bulmasa;
- >U fan buyicha matnlarni boshqalardan kuchirib olganligi sezilib tursa;
- >fan buyicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yul quyilgan bulsa;
- >fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- >fanni bilmasa.

Agar magistr hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

FAN O'QITUVCHISI TO'G'RISIDA MA'LUMOT

Muallif:	Ernazarov Nuriddin Elamonovich iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
E-mail:	n.ernazarov@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Moliya" kafedrası
Taqrizchilar:	I.Salamov – SamVMI "Chorvachilikda iqtisodiy samaradorlik va buxgalteriya hisobi" kafedrası dotsenti, i.f.n. O.X.Oqbo'tayev - Samarqand viloyat Iqtisodiyot va moliya bosh boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29
08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 5-09-27/3)

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 08 dagi 1-
sonli yig'ilish bayoni bilan maqullangan.

O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i

I.E.Shodmonov

Magistratura bo'limi boshlig'i

SH.Sultonov

Kafedra mudiri

J.R.Zaynalov

Tuzuvchi

N.E.Ernazarov